

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Sudan 2026-2031

Innehållsförteckning

1.	Utgångspunkter och mervärde.....	3
2.	Inriktning och mål för det svenska biståndet.....	3
3.	Verksamhet och målrelaterad analys.....	4

1. Utgångspunkter och mervärde

Denna landstrategi styr Sveriges utvecklingssamarbete med Sudan från och med den 1 juli 2026 till och med den 31 december 2031.

Situationen i stora delar av Sudan är mycket svår. Det inbördeskrig som bröt ut i april 2023 har lett till världens största humanitära kris, med enorma flyktingströmmar och svält. Merparten av de som lämnat landet har sökt skydd i angränsande länder, men allt fler tar sig vidare till Europa. Samhällskollapsen, som drabbat över halva landet, har fått omfattande konsekvenser för säkerheten, stabiliteten och sammanhållningen.

Sudan har Afrikas tredje största landyta, med stora naturtillgångar. Landet angränsar till sju länder och har kustförbindelse med den västra och södra delen av Arabiska halvön, av stor ekonomisk, politisk och säkerhetsmässig betydelse för stabiliteten på Afrikas horn.

Utvecklingen i landet är av vikt för Sverige och Europa. Ett sönderfallande Sudan och ökad regional instabilitet riskerar att skapa en grogrund för våldsbejakande extremism, öka den irreguljära migrationen och försvåra den fria sjöfarten i Röda havet och Adenviken.

Den sudanesiska kontexten är dock i förändring och den framtida utvecklingen i Sudan är oförutsägbar.

Sveriges närvaro i Sudan från 2008 har fram till krigsutbrottet innefattat utvecklingssamarbete, handel, humanitärt bistånd samt ett politiskt engagemang till stöd för en demokratisk transition och fredsbyggande. Efter krigsutbrottet evakuerades ambassaden och omlokaliseras till Stockholm. Sudan har huvudansvaret för sin egen utveckling, men internationellt stöd kan spela en katalytisk roll och behöver då bidra till att upprätthålla grundläggande samhällsfunktioner, stärka befolkningens motståndskraft samt minska risken för fortsatta flyktingströmmar och en förvärrad humanitär katastrof, vilket svenskt utvecklingssamarbete har syftat till.

I operationalisering och genomförande av strategin ska risk för biståndsberoende alltid identifieras och motverkas. All verksamhet ska utformas för att bidra till hållbara resultat som består efter avslutad insats. Stödet ska vara utformat så att det bidrar till att Sudan långsiktigt kan ta ansvar för sin egen utveckling och befolkningens välbefinnande.

2. Inriktning och mål för det svenska biståndet

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck.

Utvecklingssamarbetet utgör samtidigt ett viktigt verktyg för utrikespolitiken, och kan bidra till att främja och värna svenska intressen och prioriteringar.

Utvecklingssamarbetet inom denna strategi ska ta sin utgångspunkt i regeringens reformagenda för svenskt bistånd: Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt (UD2023/17726).

Strategin styr användningen av medel som anslås under anslaget 1.1 Biståndsverksamhet, anslagspost 1.9 Afrika i regleringsbrev avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) för respektive budgetår.

Sida får indikativt använda cirka 100 miljoner kronor per år för verksamhet inom ramen för strategin för Sudan 2026–2031. Det faktiska årliga beloppet beslutas i regleringsbrevet för respektive år.

Sidas verksamhet ska bidra till följande mål:

- Ökat åtnjutande av mänskliga fri- och rättigheter med förbättrade förutsättningar för ansvarsutkrävande.
- Stärkt motståndskraft och förbättrad förmåga att hantera kriser och katastrofer.

Sida ansvarar för att utveckla målens uppföljnings- och mätbarhet inom ramen för sin operationalisering av strategin, exempelvis genom formulering av indikatorer och/eller delmål.

3. Verksamhet och målrelaterad analys

Med utgångspunkt i principerna för utvecklingseffektivitet ska Sveriges utvecklingssamarbete i Sudan vara resultatorienterat, långsiktigt och effektivt och genom tydliga och realistiska krav stärka en långsiktig utveckling med brett ägarskap hos aktörer i landet.

Komplementaritet med tematiska och regionala strategier bör eftersträvas där så är påkallat.

Verksamheten inom ramen för strategin ska operationaliseras, genomföras och följas upp i enlighet med de principer och processer som anges i uppdrag om bland annat evidensbaserad styrning, genomförande och uppföljning av landstrategier och andra strategier inom biståndet (se till exempel UD2024/17865, UD2026/06869 och UD2026/08216).

I genomförandet bör Sida prioritera samarbetsparter som har god förmåga och kapacitet att ställa om och anpassa verksamheten till plötsliga förändringar.

Sida ska i genomförandet av verksamheten särskilt beakta följande:

Ökat åtnjutande av mänskliga fri- och rättigheter med förbättrade förutsättningar för ansvarsutkrävande

Centrala samhällsfunktioner och infrastruktur är satta ur spel och respekten för de mänskliga fri- och rättigheterna har allvarligt försämrats. En central insats är att stärka den nationella kapaciteten. Våld riktat mot personer på grund av kön och etnisk tillhörighet har ökat, som en konsekvens av inbördeskriget. Kvinnor och barn är särskilt utsatta, i synnerhet för sexuell och könsrelaterat våld och övergrepp. Möjligheter till ansvarsutkrävande är begränsade.

Verksamheten inom strategin ska därför bidra till att stärka möjligheterna till ansvarsutkrävande, exempelvis verksamhet som bidrar till att dokumentera och beivra övergrepp. Stöd kan utgå till aktörer som till följd av den försämrade säkerhetssituationen behöver ha sitt säte utanför Sudan, om så kan motiveras utifrån största möjliga strategimåluppfyllelse.

Skyddet av kvinnor och barn, och deras fulla åtnjutande av mänskliga fri- och rättigheter ska vara i fokus. Strategin ska bland annat stärka arbetet mot barnäktenskap, sexuellt och könsrelaterat våld inklusive konfliktrelaterat sexuellt våld, stärka sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), samt främja skydd av och stöd till våldsoffer. Verksamheten ska bidra till att stärka möjligheterna för försvarare av mänskliga fri- och rättigheter liksom andra aktörer i det civila samhället att verka fritt för ökat ansvarsutkrävande och en övergång till civilt styre.

Stärkt motståndskraft och förbättrad förmåga att hantera kriser och katastrofer

Inbördeskriget har ökat befolkningens utsatthet och försämrat dess försörjningsmöjligheter, liksom tillgången till grundläggande samhällstjänster. Över hälften av befolkningen är i behov av humanitärt stöd. Kvinnor och barn är särskilt utsatta. Miljontals människor har drivits på flykt, varav den största andelen inom landet. Närliggande länder har tagit emot en stor andel flyktingar. Situationen för de som flyr och för värdsamhällen, som tar emot dem, är mycket ansträngd. Många har fördrivits flera gånger på grund av kriget och efter att nya konflikter uppstår med den bofasta befolkningen i värdsamhällena.

Sudan är sedan tidigare hårt drabbat av miljö- och naturkatastrofer samt av klimatförändringarnas effekter, med återkommande perioder av översvämningar och torka. Detta har sammantaget lett till omfattande hunger och otrygg livsmedelsförsörjning och har vid flera tillfällen, i kombination med väpnade konflikter, lett till svält och utbredning av

sjukdomar i vissa områden. Motsättningar om markanvändning och vattenresurser samt mellan flyktingar och värdsamhällen riskerar att förvärra konflikter på lokal nivå i tider av kris.

Verksamheten inom strategin ska därför bidra till att stärka befolkningens motståndskraft och förmåga att stå emot och klara av kriser och katastrofer, inklusive klimatförändringar, samt återhämta sig med fokus på tryggad livsmedelsförsörjning. Att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt kan särskilt bidra till tryggad livsmedelsförsörjning, ökade inkomster och motståndskraft. Den privata sektorn, småskaligt företagande och lantbruk har under dessa omständigheter en särskilt viktig roll, inte minst för jobbskapande, handel och människors försörjning. Kopplingen mellan klimat och säkerhet ska beaktas.

Genom att stärka kapaciteten för mottagande av internflyktingar hos värdsamhällen kan de risker och sårbarheter som migrationen inom landet innebär minskas, inklusive risken för förnyade konflikter och en än värre internflyktingkris. Verksamheten ska bidra till förbättrade möjligheter för värdsamhällen att stödja och integrera internflyktingar.

Övergripande frågor

För att stärka den långsiktiga hållbarheten och effektiviteten i utvecklingssamarbetet ska klimatförändringarna och miljöpåverkan genomgående beaktas och möjligheter att bidra till utsläppsminskningar och anpassningsåtgärder övervägas i all verksamhet. Där så är relevant och effektivt kan ett eller flera delmål om klimat och miljö inkluderas i insatser som har ett annat huvudsyfte än klimat och miljö. Strategins verksamhet kan vid behov bidra till upprätthållande av grundläggande samhällstjänster i syfte att minska de humanitära behoven och sträva efter att bygga motståndskraft i utsatta samhällen, vilket kan inkludera föregripande insatser. Detta förutsätter att Sida främjar såväl samverkan som synergier mellan humanitärt bistånd, utvecklingssamarbete och fredsbyggande.